

Kommunikációs helyzetek és szándékok

Német nyelvi segédlet

az érettségi vizsga részletes követelményeiről szóló 40/2002. (V.24.) OM rendelet C) 2. pontjához

A kommunikációs szándékok listája

A táblázat azon kommunikációs szándékokat tartalmazza, amelyek nyelvi megvalósítása a középszintű vizsgán elvárható. Az egyes kommunikációs szándékokhoz a teljesség igénye nélkül gyűjtöttük a példákat.

A két szint között mennyiségi és minőségi különbség van. Emelt szinten a vizsgázónak a középszint követelményeihez képest több kommunikációs szándékot kell nyelvileg megvalósítania, valamint árnyaltabban és igényesebben kell kifejeznie magát. Az utolsó csoportban található kommunikációs stratégiák felsorolása nem teljes, csak ajánlásnak tekinthető.

<i>1. A társadalmi érintkezéshez szükséges kommunikációs szándékok</i>	
Megszólítás és arra reagálás	Hallo! / Entschuldigung! / Herr Krause! - Ja, bitte!
Köszönés, elköszönés és arra reagálás; Bemutakozás, bemutatás és ezekre reagálás	Guten Morgen / Guten Tag / Guten Abend! / Hallo! Grüß dich, Markus! - Auf Wiedersehen! Tschüs!; Mein Name ist Peter Klein. / Das ist Karl Sommer. - (Es) freut mich.
Telefonbeszélgetésnél megszólítás, bemutatkozás, más személy kérése, elköszönés és ezekre reagálás	Hallo! / Ja, bitte? / (Hier) Kaufmann. - Ich möchte bitte Herrn Müller sprechen. - Auf Wiederhören!
Levélben megszólítás, elbúcsúzás	Lieber Manfred, ... / Sehr geehrte Damen und Herren, ... - Herzliche Grüße / Mit freundlichen Grüßen
Szóbeli üdvözlőküldés	Viele Grüße an Petra.
Érdeklődés hogylét iránt és arra reagálás; Köszönet és arra reagálás	Wie geht es Ihnen? - Danke, gut. / Fühlen Sie sich nicht wohl? - Nein, ich bin leider erkältet.; Danke. - Bitte.
Bocsánatkérés és arra reagálás	Entschuldigung! - (Das) macht nichts.
Gratuláció, jókívánságok és azokra reagálás	Herzlichen Glückwunsch (zum Geburtstag)! / Frohe Weihnachten! Gute Besserung! - Danke.
<i>2. Érzelmek kifejezésére szolgáló kommunikációs szándékok</i>	
Hála	Vielen Dank.
Sajnálkozás, csalódottság	Tut mir leid! Schade, dass ...
Öröm	Ich freue mich über /schon auf ... / Toll!
Elégedettség, elégedetlenség	Das finde ich (nicht) gut. / Damit bin ich (nicht) zufrieden.
Csodálkozás	Komisch.
Remény	Ich hoffe, ...
Félelem, aggodalom; Bánat, elkeseredés; Együttérzés	Ich habe Angst, dass ... ; Ich bin traurig, weil ... ; Es tut mir leid, dass ...
<i>3. Személyes beállítódás és vélemény kifejezésére szolgáló kommunikációs szándékok</i>	
Véleménykérés és arra reagálás, véleménynyilvánítás	Was meinst du dazu? - Ich glaube, ... / Meiner Meinung nach ...
Érdeklődés, érdektelenség	Ich interessiere mich für Sport. - Das finde ich langweilig.
Tetszés, nem tetszés	Das gefällt mir (nicht). / Das mag ich (nicht).
Valaki igazának elismerése, el nem ismerése; Egyetértés, egyet nem értés	Da hast du (aber nicht) Recht.; Ja, genau. / Einverstanden. / Ich bin dafür / dagegen.
Helyeslés, rosszallás	Ich finde das (nicht) gut.
Ellenvetés, ellenvetés visszautasítása; Elismerés kifejezése, dicséret és arra reagálás;	Das stimmt nicht. / Doch! / Da haben Sie nicht Recht.; Das ist toll. / Das hast du wirklich gut gemacht. / Der Fisch schmeckt fantastisch. - Danke.;
Közömbösség	Das ist mir egal.
Ígéret	Ich mache das schon!
Akarat, szándék, terv;	Ich will ... / Ich möchte ... / Ich habe vor, ... ;

Kívánság, óhaj	Ich möchte ... / Ich hätte gern ...
Képesség, lehetőség, szükségesség, kötelezettség; Bizonyosság, bizonytalanság	Ich kann ... / Ich muss ... / Ich darf ... / Ich soll ... ; Bestimmt. / Sicher. / Das weiß ich (nicht) genau. / Vielleicht.
Preferencia, érdeklődési kör kifejezése, illetve érdeklődés ezek iránt; Kritika, szemrehányás	Ich mag (keinen) Salat. / Ich lese (nicht) gern. - Was machst du am liebsten? Das war nicht nett von dir. / Warum hast du nicht angerufen?
<i>4. Információcseréhez kapcsolódó kommunikációs szándékok</i>	
Dolgok, személyek megnevezése	Das ist ein neuer Tisch. / Das sind meine Freunde.
Dolgok, események leírása	Meine Wohnung liegt im Zentrum. Am Wochenende habe ich... gemacht.
Információkérés	Wer ist das? / Was weißt du über ihn? / Können Sie mir bitte sagen, ...
Igenlő vagy nemleges válasz; Tudás, nem tudás; Válaszadás elutasítása;	Ja. / Nein. ; Ich weiß (nicht), dass (ob) ... ; Ich kann Ihre Frage (leider) nicht beantworten.
Bizonyosság, bizonytalanság; Ismerés, nem ismerés; Feltételezés	Es ist (nicht) sicher, dass / ob ... ; Ich kenne ... gut / nicht. ; Vermutlich ... / Vielleicht ...
Emlékezés, nem emlékezés	Ich erinnere mich (nicht) an ...
Indoklás (ok, cél)	Ich kann nicht kommen, weil ... / Ich helfe dir, damit ...
<i>5. A partner cselekvését befolyásoló kommunikációs szándékok</i>	
Kérés, kívánság; Felszólítás, tiltás, parancs; Javaslat és arra reagálás	Gib mir bitte ... / Kannst du bitte ... / Könntest du bitte ... / Würden Sie bitte ... Öffne (doch) bitte die Tür! / Hier dürfen Sie nicht rauchen! Geh endlich! Gehen wir morgen tanzen? - Einverstanden.
Rendelés	Wir möchten bestellen. / Bringen Sie mir bitte einen Kaffee.
Meghívás és arra reagálás; Kínálás és arra reagálás	Wollen wir ein Eis essen? / Darf ich Sie zum Essen einladen? - Danke gern. ; Nimm noch ein Stück Kuchen. – Nein, danke.
Reklamálás	Guten Tag! Ich habe ein Problem ... / Die Suppe ist zu salzig.
Tanácskérés, tanácsadás; Figyelmeztetés	Was sagst du dazu? / Was soll ich jetzt machen? - Ich rate dir, ... ; Vorsicht! / Pass auf!
Engedély kérése, megadása, megtagadása	Darf ich ...? - Bitte sehr! / Nein, das ist hier verboten.
Segítségkérés és arra reagálás; Segítség felajánlása és arra reagálás	Kannst du mir helfen? - Natürlich. / Gern. Was kann ich für dich tun? - Danke, es geht schon.
<i>6. Interakcióban jellemző kommunikációs szándékok (kommunikációs stratégiák)</i>	
Visszakérdezés, ismétléskérés	Wie bitte? / Wie meinst du das? / Können Sie das bitte wiederholen?
Nem értés	Entschuldigung, das habe ich nicht verstanden.
Betűzés kérése, betűzés	Buchstabieren Sie bitte. / A wie Anton, ...
Felkérés lassabb, hangosabb beszédre; Beszélési szándék jelzése	Können / Könnten Sie bitte langsamer / lauter sprechen? Ich möchte dazu sagen, ...
Téma bevezetése, témaváltás	Ich wollte noch erzählen,.../ Übrigens, ich habe gehört, dass... / Könnten wir jetzt noch darüber reden, ... / Ich möchte noch etwas sagen: ...
Félbeszakítás, megerősítés, igazolás	Darf ich Sie kurz unterbrechen? / Das ist wahr. / Das stimmt.
Körülírás	Das ist ein Gerät, mit dem man ...
Példa megnevezése	Ein Beispiel dafür ist ...
Beszélgetés lezárása	Wir können darüber ein anderes Mal sprechen.